

Епідемія грипу показала справжнє становище медицини в м. Києві. Незважаючи на браві рапорти столичних чиновників, система охорони здоров'я продемонструвала свою повну неієздатність. Єдине, на що спромігся мер і його команда - це роздача «гречки» у вигляді медичних пайків для пенсіонерів та наказ про дезінфекцію сходових клітин та ліфтів у багатоповерхівках. Параліч галузі - це наслідок багаторічної хвороби, внаслідок якої імунітет медицини в місті Києві був цілком зруйнований.

Інкубаційний період

Небезпечний вірус в організмі столичної медицини поселився з 2006 року. Нова команда, яка прийшла до влади, вирішила керувати медичною галуззю по-своєму. Все почалося з кадрових перестановок „нагорі". Курувати медицину мер довірив своєму заму Ірені Кільчицькій, яка до цієї сфери не мала жодного відношення, все своє життя пропрацювавши в торгівлі, а потім в „Правекс-банку". Це дуже відбилося на її методах роботи. Принаймні, вже чотири роки вона та її підопічні намагаються переставити медицину на комерційні рейки.

У 2007 році медицину вилучили з-під контролю районної влади, централізували та підпорядкували трьом територіальним медичним об'єднанням (ТМО). Це був грандіозний перерозподіл фінансових ресурсів, який дозволив Головному управлінню охорони здоров'я через посередництво ТМО практично безконтрольно розпоряджатися медичними бюджетами. **Лікарні втратили статус юридичних осіб. Їм заборонили самостійно купувати медпрепарати, розпоряджатися власним майном, визначати кадровий склад. Строга централізація потягла за собою безвідповідальність з боку вищого керівництва. Наприклад, коли влітку цього року КРУ ревізувала діяльність ТМО, то виявила, що територіально-медичні об'єднання нарацювали фінансових порушень на 2,4 млн. грн.**

Деякий час „молода команда" намагалася загравати з медиками. Наприклад, перед виборами 2008 р. виплатили майже 200 млн. грн. премій. Правда, вже в другому півріччі лікарям довелось про це пошкодувати. Виявилось, що щедрі подарунки робилися за їх же рахунок, а затримка зарплат та муніципальних надбавок стала звичним явищем.

Після дострокових виборів ставлення «молодої команди» до столичних медиків різко змінилося. Почався час експериментів. Їх основна мета - замість дотацій на медицину, які є нормальною практикою у всьому світі, спробувати заробити на ній.

Клінічні симптоми

У кінці минулого року клінічні симптоми хвороби столичної медицини стали помітні усім. На запитання „хто винен” столична влада завжди кивала на медиків. Мовляв, вони майже всі поголовно корупціонери та хабарники. Дійшли до того, що навіть пообіцяли встановити в кожному кабінеті відеокамери, щоб фіксувати процедуру прийому лікарем пацієнта. Погрожували застосувати детектор брехні. Між киянами та медиками вбивали міцний клин неприязні та непорозуміння, щоб поставити їх по різні боки барикад.

Парадоксально, але саме керівництво Головного управління охорони здоров

я при посередництві ТМО створили грандіозну корупційну схему, зробивши лікарів та пацієнтів її заручниками.

ТМО виступає в ролі збирачів оброку, яке доводить до відома головних лікарів щомісячно розкладку коштів, що мають надійти з лікарень. Причому назад, у вигляді інвестицій, ці гроші не повертаються, а йдуть комусь у кишеню. Негласно медики ці факти визнають, але публічно не озвучують. Бо це може коштувати їм робочого місця. Головних лікарів змусили підписати нові трудові контракти і взяти на себе непідйомні зобов'язання. Тепер у випадку нелояльності їх у будь-який момент можна звільнити.

Інше негласне нововведення - це режим суворої економії. Економлять на всьому включно із зарплатами самих лікарів. Тільки за перший квартал цього року медики недоотримали 46,5 млн. грн. у вигляді зарплат та надбавок. У 2008 році комунальна медицина була недофінансована на 220 млн. грн., вже сьогодні за цей рік борг складає 204 млн. грн. Як результат - лікарні та поліклініки по вуха в боргах за комунальні послуги, безкоштовні медикаменти та харчування. Наприклад, У квітні лікарні заборгували за медикаменти майже 15 млн. грн., за електроенергію - майже 266 тис. грн., за опалення - 487 тис. грн.

у стаціонарах не вистачає грошей на дезінфікуючі засоби, а в поліклініках по 3-4 місяці не працюють телефони. Орендна плата практично нічого не дає лікарням, а деякі з них використовують ці гроші для підтримки в більш-менш дієздатному стані відділень інтенсивної терапії та лабораторій. Тож коштів на погашення боргів не залишається. Особливо катастрофічна ситуація в дитячих стаціонарах. Вони не можуть розрахуватися

з боргами навіть за рахунок коштів, які надходять від оренди, оскільки половину з них забирає місто.

З кадрами, які, як відомо, вирішують усе, в столичній медицині теж серйозні проблеми. Не вистачає 4 тис. лікарів та 8 тис. середнього і молодшого медичного персоналу. Найбільший дефіцит фтизіатрів (110 лікарів), працівників швидкої допомоги (140 лікарів та 140 медсестер), дільничних лікарів (340 лікарів та 500 медсестер). Третина працюючого медперсоналу - пенсіонери. Причина проста - зарплата медиків найнижча, навіть у порівнянні з вчителями, яких теж не балують високими окладами. Якщо співвідношення середньої зарплати медика до прожиткового мінімуму складало в 2007 році 3,09, то в 2009 лише 2,37. А знамениті надбавки, які, нібито з барського плеча, то дає то забирає Черновецький, насправді не його благодіяння, а обов'язок. Адже ще в 2005 р. Кабінет міністрів видав наказ, що передбачає стимулюючі надбавки за складність, інтенсивність та напруженість у роботі.

Технічна відсталість нашої медицини теж стала притчею во язицех. П'ятимільйонне місто, наприклад, обслуговують лише 135 автомобілів швидкої допомоги, деякі з них вже давно відслужили свій вік. Діагностична апаратура перебуває на рівні 60-70-х років минулого століття.

Це все батіг. Але столична влада приберегла для медиків і своєрідний пряник. Наприклад, у червні Київрада ухвалила рішення про безкоштовний проїзд медиків у комунальному транспорті, а КМДА дозволила їм безкоштовно відвідувати Зоопарк. Медики справедливо сприйняли це як знуцання, тим більше, що по першому питанню міськкадіміністрація так і не видала відповідного розпорядження. Важко уявити, що в Європі чи США лікарі, зарплати яких одні з найвищих, мріяли б про пільги для проїзду в транспорті чи для оплати комунальних послуг.

Епідемія

До поширення інфекції Київ виявився не готовий, хоча ще з квітня було зрозуміло, що „свинячий” грип нас не омине. Коли вірус вже лютував у столиці виявилось, що на все місто аж 200 інфекційних ліжок. У минулі роки їх активно скорочували, а тепер НАСТАВ час пожинати плоди. Киянам залишається радіти, що не була реалізована „геніальна” ідея мера про перенесення інфекційних відділень лікарень за місто та створення такого собі заміського лепрозорію. Загальний протест медиків змусив тоді міську владу

відступити. Але навіть загроза епідемії не спонукала команду молодих менеджерів, наприклад, відремонтувати інфекційне відділення Олександрівської лікарні.

Коли ж вдарив грим, боротьба з епідемією звелася до роздачі медичних пайків пенсіонерам. На це спрямовані усі зусилля комунального підприємства «Фармація». *(Остання, до речі, постачає ліки медзакладам по завищеним цінам).*

Причому в жертву приносять здоров'я решти киян - негласно КП «Фармації» заборонено продавати антигрипозні препарати у власній аптечній мережі, аби вистачило на обіцяні пайки. Але ліків і так не вистачає. Тому, наприклад, замість оксолінової мазі пенсіонерам роздають вазелін, креми «Колобок» чи «Червона шапочка». Єдиний препарат, якого вистачить усім - це бинт. Але розповсюдження вірусу бинтом навряд чи можна зупинити.

Медики стверджують, грип у цьому році подолають. Але більше за допомогою народних методів профілактики, ніж завдяки медицині. Імунна система останньої настільки ослаблена, що врятувати її може лише довготривале лікування та реабілітація. Діюче столичне керівництво абсолютно нездатне на зміни. Більш того, це не є їх метою. Попередній досвід свідчить, що спроби заробити на медицині будуть продовжуватися. Очевидно, вакцина проти вірусу медичного імунодефіциту полягає в оновленні столичної влади і поверненні до керівництва галуззю професіоналів.

ТОП-10 ініціатив, які зруйнували київську медицину

- 1. Централізація управління медициною та створення ТМО.**
- 2. Спроби узаконити платні медичні послуги.**
- 3. Медичний оброк лікарень на користь ТМО.**
- 4. Хронічне недофінансування галузі та економія на медиках і медицині.**

5. Нові трудові контракти між головними лікарями та ГУ охорони здоров'я.

6. Централізація оренди та закріплення права здавати в оренду медичні площі за спеціальною комісією КМДА.

7. Режим строгої секретності в медзакладах, недопустимість критичних висловлювань щодо начальства.

8. Кадрові чистки.

9. Спроби зруйнувати профспілку методом адміністративного тиску.

10. Посягання на особисті кошти медиків через нав'язування їм передплату на газету „Хрещатик”, страхування життя і т.д.

Як порушують закони в столичній медицині:

Нормативно-правовий акт

Яким чином він порушується

Стаття 19 та стаття 49 Конституції України

Медична допомога не надається безплатно, скорочується мережа медзакладів

Стаття 116 Бюджетного кодексу

Не дотримується порядок виконання бюджету

Стаття 29 Закону України „Про бюджет України на 2008 рік”

Захищені статті Держбюджету недофінансуються

Пункт „ж” статті 77 Основ законодавства про охорону здоров'я

Не забезпечується встановлення середніх ставок і посадових окладів на рівні, не нижчому від се

Стаття 19 Закону України „Про охорону праці”

Не забезпечується виділення за рахунок бюджету витрат на охорону праці (0,2% від оплати пра

Указ Президента України „Про Концепцію розвитку охорони здоров'я”

Мережа лікувально-профілактичних закладів та система управління не відповідають Концепції

Указ Президента України „Про невідкладні заходи щодо реформування системи охорони здоро

Не забезпечується підвищення якості та доступності медобслуговування, відсутня прозора і еф

Постанова Кабміну „Про затвердження заходів щодо виконання Концепції розвитку охорони зд

Не дотримуються строки реалізації Концепції, система управління лікувальними закладами не в

Постанова Кабміну „Про комплексні заходи щодо впровадження сімейної медицини в систему ох

Не дотримуються строки та зміст заходів

Наказ МОЗ України „Про затвердження норм робочого часу для працівників закладів та устано

Норми робочого часу не відповідають стандартам, вони не переглядались з 40-х років ХХ століт

Наказ МОЗ України „Про впорядкування умов оплати праці працівників галузі охорони здоров'я

Не забезпечуються ефективні важелі стимулювання праці, не забезпечуються виплати надбавок

5 найбільш оплачуваних професій у США

- 1. Анестезіолог. \$292-408 тис. в рік**
- 2. Акушер-гінеколог. \$222-338 тис. в рік**
- 3. Психіатр. \$177-279 тис. в рік**
- 4. Медсестра-анестезіолог. \$157-214 тис. в рік**
- 5. Директор з продажу. \$140-239 тис. в рік.**

Зарплата лікарів в Україні і в світі

Німеччина - \$8,4 тис. в місяць

Великобританія - \$7,3-9,1 тис. в місяць

Норвегія - \$ 4,9 тис. в місяць

Чехія - \$2,4-3 тис. в місяць

Естонія - \$2,2 тис. в місяць

Україна - \$225 в місяць.